

فی ۲ محرم سنہ ۳۲۶ و فی ۱۲ کانون ثانی سنہ ۳۲۴

جمعیت علمیہ اسلامیہ نائبر افکار بدر

مدیر مسئول

محمد فطین

سر محرر

فائز مجیز درس عام لرنڈن

مصطفیٰ صبری

صاحب امتیاز

فائز مجیز درس عام لرنڈن

شہری احمد آفندی

مندرجات

ادارہ، مشروطہ	محمد کمال
مقالہ مخصوصہ	محمد اسعد
ندای اہل اسلام	عمر فوزی
سبیل و شاد	ابن الامین احمد توفیق
مقالہ مخصوصہ	علی نظمی
اسلامیت و مدنیت و حریت	محمد رفعت
قوت تشریعیہ	اسماعیل حق
جواب	مصطفیٰ صبری
ترجمہ خطبہ	احمد رشید
صبح الیم	خلیل ادیب
اجال داخلی	
عالم اسلام	
متفرقہ	

نسخہ سی ۵۰ پارہ در

استانبول ایچون	آپونہ اجرئی	
برسنہ ۷۵ غروش	ولایات ایچون	
الف آبلنی ۴۰ »	۸۵ فروش	
	۴۵ »	
		مالاک اجنبیہ ایچون
		۱۸ فرانق
		۹۰ »

درج ایدلیان اوراق اعادہ اولتماز

قارئین : :

اکثر مقالاتہ آیات کریمہ و احادیث نبویہ درج ایدلش بولندینی نظر اعتبارہ آلہرق رعایتسزلکدہ بولنلماقی
رجا اولتور .

هر کس اسماعیل حق افندی حضرت تلرنده بولان جسارت قلبه مالک اوله ماز .

مؤمن اسماء حسنان اولدینی حالد بولفلک عبادہ اطلاق جائز اولدینی بمحمدزه مثال اوله رق ایراد ایلک کوزل برقیاس مع الفارق نمونه سی عد اولنگه سزادر . اولا عبادہ مؤمن اطلاق مخصوص ومانور اولدیندن کرک بونده بولان کرک (فتیاریک الله احسن الخالقین) نظم جلیلندن مستفاد اولان جواز اطلاق ، سماعه موقوف ومنحصر ومقدار ضرورتله مقتدر اولدینی واحسن الخالقین نظم جلیلی متشابهادن عد ایدنر بیله بولدینی کبی عبادہ مؤمن اطلاقدن رتبہ مقدسه الهیهیه برنوع تقلید وتشبه منصوص دکلدر . لکن شارعک وظیفه سنه اتعاق ایدن برودیده نام وعنوان جمیلده فرصت تنظیری فوت ایتمک ایسته نیلمیورمش کی داوارفاق نام شریان تشبه باصمق کی تلقی اولنه بیایر . بوخصوصده مثال برینه کجه بیلجک بروقه ، برحکایه نقل ایدیم . برقاچ سنه اول رجال علیسه دن برذات کندیسنه برمهر قازدیرمش . اسمی شیخ الاسلام افندیکن اسمیه موافق اولدینی کبی یازینک نوعی . استیفی ده شیخ الاسلامک مهرینه بکزمه مش اولدینندن بومشاهبت تصادفیه نک شیخ الاسلامی کوچندیرمک ، برحس رقابته دوشورمک احتمالی دربیش ملاحظه ایدرک مهرک یازیبی غایت کوزل وطبعه موافق دوشمش اولسنه باقیهرق بالمجبوریه مهرک شکلی تبدیه مجبوریته کورمشدر . ایسته بو ، بر صایقیدر ، وارد خاطر برمشله در . حال بوکه بوآدم آچیقندن ، اوزاقندن ، طریق علمیهیه مناسبتی اولمیان ، شیخ الاسلامق یولنده بولنمیان بری اولایدی البته بویه بروسوسیه دوشمشک ایچون قسندده لزوم حس اجتردی . مع مافیله شیخ الاسلام افندی کبی عاجز برخلوقی کوچندیر منک ، حس استرقابه دوشورمنک حد ذاتنده برامیتی اوله میه جفندن بوکا وسوسه دیوروم . ایسته پارلمنتونک تشریحی ، رجالدن ، همده رجال علمیه دن برینک مهرنده

شیخ الاسلامک مهرینه مشاهبت کورونمک وشعراک تشریحی یاخود برصاحب ایمانه مؤمن دیتلمسی مهر مذکوره اوزاقندن برآدمک مهرینه بکزمه مک قوه سنده اولور .

برمثال دهذا ذکر ایدیم : اسماعیل حق افندی حضرت تلری عبادہ ، تقدیر معناسجه خاق صفی بیله اسناد اولنور دیور ، آیت کریمه ایله استدلال ایدور . فقط بوجواز اسنادی ، ذی روح صورتلری اعمال ایدنر حقتده وارد اولان (ومن اعظم من ذهب یخلق کخاق) حدیث شریفده کی خاق تعبیرینک تضییع ایستدبکی مذمته ، تعرض جرأته مانع اولیورمی ؟ بنموقف خالقیتیم تقلید ایدنردن ده ظالم ، ده حدناک شئس کیم وارد ؟ بیوریایور . ایسته عبادہ ولو باشقه منی ایله خالقیت اسنادی جائز ایکن نیچون بوتعیر ، بوراده واقع اولان جرأتکارلقلک درجه سی یک کوزل آکلاتیجی برصیفه عتاب تشکیل ایلدی . صورت یان ده حقیقه قائلشماشدی ، یا ، الحق خالقیه نباتات وجادات صورتلریله اکثفا ایدمه یه رک ضاعتی دها الیرییه کونورمش اولدینی جهته جناب حق بو فاعلک ، بوحرکت ممنوعه مک ادینی ده کنیدیسی وضع وتسمیه بیوریایور . بمحمدزه ایسه بویه برسواپامی متضمن اولان اسمی کنیدیز وضع وتسمیه ایدرک جرأتمزی تضعیف ایتش اولبورز ،

شو مغروضاتک درین برنظر دقت وبصیرتله تلقی اولنسنی رجا ایدرم . مصطفی صبری

ترجمه خطبه منیفه حضرت رسالتنهای

یار غار وفادار جناب صدیق صدافتشعار ایله برلکده مکّه مکرمه دن مدینه طاهره یه نور بخش شرف وسعادت اولش اولان رسول خدا علیه افضل التحیات اقدمن حضرت تلری اونجی سنه هجره لری ذی الحجه سنک طقوزنجی

رفع اولیائی عامر بن ربیعہ بن الحارث بن عبدالمطلب
دعوا سیدر [۱]

کذلک سداۃ یعنی بت شریفک حاجب و مفتاح دارانی
و سقایہ یعنی زمین سقائی خدہ تلوندن ماعدا مأثر جاهلیہ
موضوع در .

عمد قو د و شبہ عمد یعنی عصا و طاش کی شیلرہ
قتلک دئی یوز دومدر . بونلردن زیادہ ایستیان اہل
جاهلیتدن اولور .

ای ناس ! شیطان سزک شورادہ عبادتکزدن
یأسدہ ر . لکن طاعلہ قدن سکرہ بورادہ کندوسی محقر
اولان اعمال خیریکزک غیر شیلری ایشلر ایسہ کز
راضی اولور . [۲]

ای ناس ! حقیقتی نسیان کفرده زیادہ لکدر کافر
اولانلر نسیان ایلہ ضالاندہ قالورلر الہک تجریم ایتمدیکی
عدندہ مواطئہ ایتک ایچون بعض زمانی حلال و بعضی
حرام قیلارلر . [۳]

تحقیقا زمانہ اللہ تعالیٰک سہاوت و ارضی خلق
ایستہ کی کوندہ کی ہیئت بولدی . عند اللہ عدت شہور
اون کی آیدرکہ اللہ تعالیٰ سہاوت و ارضی خلق ایتمدیکی
کوندہ بولہ تقدیر سیوردی اندن دودی حرمدر
وجہی یک یکرنی ولی ادب ہی آریچہ در اندرہ
ذی القعدہ و ذی الحجہ و محرم و ربیعدر . بودہ جادین
ایلہ شہبان آرسندہ در . تبلیغ ایتمدی ؟

« دیو سؤال بیورروب حضار اوت ! دیدکہ » یاربی
شاهد اول « دیوب خطبہ دوام بیوردیلر »

[۱] صاحب شریعت علیہ افضل الصلٰۃ حضرت علی
عباس و صاحب دہواری ذکر ایڈہ رک احکام شریعتک تطبیقاتندہ
اک اول اقبالیارلردن بدأ ایلہ سائر ناسہ مثال اتباع رائہ بیورمشلردر .

[۲] وقوف عرفات و مناسک سائرہ سبب مغفرت اولقلہ
مماسی واقعہ مغفرو اوورایسہدہ بعدما ایشلہ جک کنسارلہ
شامل اولدیفتدن افعال شیطانیہ دن احتراز ایدلسی امر بیورمشلردر .

[۳] وقت جاهلیتدہ حرملر شہور سنہ بی کنندیلکزدن
تبدیل ایدلردی . بونک کفرہ منظم اثر جہل اولدی بیان
بیورمشلردر .

جمعہ کونی منادہ صلاۃ فجری ادا ایلہ طلوع شمسدن
سکرہ حرکت بیورروب اوکلہدن اولجہ یوزیک نفوسی
متجاوز موحدین حجاج ایلہ عرفاتہ داخل و شمس عالم
آرای نبوتی مرکز کالہ واصل اولدی .

خطیب موضع عرفات علیہ اکلہ التحیات افسدمن
حضرتلری اوکلہ وقتندہ نجرہ یعنی مسجد ابراہیمک
موقفندہ طوروب احکام اساسیہ شرعیہ بی مین برخطہ
عالی ابراد بیوردیلرکہ ترجمہی تبرکاً ذکر اولور .

تحقیقا حمد اللہ در . اللہ حمد ایڈہ در . استغفار
ایڈہ در . توبہ ایلر . نفسلر بک شرندن و سیئات
اعمالزدن آکا صیغوروز . اللهمک ہدایتدیک کیسمہ بی
اضلال ایدن و اضلال ایتمدیکنہ ہدایت الین بولغاز .

شہادت ایدرم کہ الہدین بشقہ اللہ یوقدر . بردر .
کندیتہ شریک یوقدر . تحقیقا محمدانک عبدی و رسولیدر ،
عباداللہ ! اللہ تقوی ایلہ سزہ وصیت ایڈہ در .
طاعة اللہ سزہ ترغیب ایلرم . حقکزدہ خیر اولان
شی ایلہ استفتاح ایتمکزی توصیه ایڈہ در .

اما بعد :

ای ناس ! بندن ایشیدیکز سزہ بیان ایڈہم . بیلم
اما بلکه بوسندن سکرہ بوموقفندہ سزکہ ملاقی اولم .

ای ناس ! تحقیقا بکرہ ملاقی اولنجہ قدردملریکز
ماللریکز شو کونک ، شو آیک ، شوبلدہ نک حرمتی کی
اوزریکزہ حرامدر . تبلیغ ایتمدی ؟

« دیو سؤال بیورملریلہ حضار اوت ! دیدکہ
« یاربی شاهد اول « دیوب خطبہ دوام بیوردیلر » .

کیمک نزدندہ برامات و وارایسہ آئی امانت صاحبہ
اعادہ ایتملیدر . ربہ جاهلیتدن قالہ ربہ دعوالری
موضوعدر . بونلردن الاول استہای منع اولان دعوا
ریا عم عباس بن عبدالمطلب مطلوبیدر . زمانہ جاهلیتدن
قالہ قان دعوالری دخی موضوعدر . و بونلردن اک اول

صایستی انکار و بشقه لریك كوله لرینه نولی ایدنه الهك
وله لكرلك و انسا لرك كافسك لعنی اولسون آندن
صرف وعدلی مقبول الهی اولسون والسلام علیکم
ورحمة الله وبركاته .

§

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم افندمن حضرتلری
وهمرده حضاره خطاباً « سزه بنم احوالمن سوال
اولسا کرکدر . بنم حقهده سزه نه دیرسکر » بیور -
ملریله حضار « یارسلو الله شهادت ایدر زکه سن تبلیغ
وادای احکام و نصیحت ایلدک » دیدیلر .

ایشته عرفانده اوکله وقتنده محلل مزبورده خطبه
اوقوق سنت اولدی و بو مزبورده اعظم امتدن بك جوق
ذاتلر عالی « مهم خطیلر اءفودی .

اسبق موصل والیسی
احمد رشید

—

ضیاع الیم

یازق ثریا بکده اولمش !

—

بین الاثراب تمیز ایتمش رجال سابقه دن بر ذات ،
دنیا به وداع ایدر ایتمز صومعی ایکنی اوچی هیچ بر زمان
تجاوز ایدمین غزیه لرمن آره سنده نه غریب بر امتحان
مسابقه آچیلیردی . بو بر حقیقتدرکه ، بوکون ایضاحه
لزوم کوسترمز .

موضوع برده خواص بندکانه ، طلوع مهر حریتله
نه ماهیتده ، نه خالتهده یارادلمش اولدقلری بتون وضوح
وقوتیله نظر لرده تعین ایدن او طالع و ییلدیزی بارلاق
افاقه (۱) تملق ایدم جک اولورسه ، اوکون هر غزیه نك
هیئت تحریریه سی بك بسوك بر فعالت ابراز ایدرلر ،
شایان تصویر بر تلاش و پیچ و ناب ایجنده کوریلورلر -
حق بر قطعه سی قاجیر لمقسنین او مرحوم مشارالیه لرك

ای ناس ! نسا رکزی ایچون سزك اوزر کزده حق واردر ،
سزك ایچورده انلرك اوزرنده حق واردر . فراشکزه
بشقه نخی وطنی ایتدی ریمیلر . ایسته مدیککز آدملری
اذنکز اولدقجه بیوتکزه ادخال ایتیلر ، اتیان فحش
ایلمیلر . اگر بولدی یاپارلر ایسه کندولری زجر آ
فراشکزدن مهجور ایتک و ایجنتمکسز بن دوکسکه
من طرف الله مأذونکسز ، و احکمر حقکزده رعایت
و اطاعت ایدرلر ایسه صورت معروفده رزق و کسوملری
اوزریکزده در تحقیقاً قادیلر عسکزده عاریتدر .
فصلرندن هیچ بر شته مالک دکسکسز . آنلری امانت الله
اوله رق آلورسکسز و کله الله ایله استحال ایدرسکسز .
امدی نسا کز حقنده الله اتقا ایدیکسز . و خبر اولاجق
شیلری آنلر توصیه ایدیکسز .

ای ناس ! حقیقه مؤمنلر قرداشدر . هیچ رشق
ایچون قرداشك مالی کندوسته حلال اولمز انجق طیب
نفس ایله اولور . تبلیغ ایتدی ؟

« بیورملریله حضار اوت ! دیدکلرنده « حاضر
اولانلر قائب اولانلره تبلیغ ایتسون « دیو امر ایدوب
خطبه به دوام بیوردیلر . »

ای ناس ! بندن صکره کفره رجسوع ایدوبده
بربریکزک بونینه اورمیه سکسز . بن ایچکزده کتاب الله
ایله اهل یتیمی بر اقدم . لازم اولان شیلری انلردن
اخذ ایتدی یککز حالده ضلالتده بولغز سکسز . تبلیغ
ایتدی ؟

« بیورملریله حضار اوت ! دیدکلرنده « یارب
شاهد اول « دیوب خطبه به دوام بیوردیلر . »

ای ناس ! تحقیقاً الله تعالی هر وارده ایچون میراثدن
نصیبنی تقسیم بیوردی و ثلث مالدن زیادهده وصیتی وارث
حد نه جائز کورمدی . ولد صاحب فراشکدر . عامر
طاشلور . یعنی محسن ایله زنا ایتدی کی تبین ایلدکده
رجم اولور .

بشقه سنك ولدی اولدیغی ادعا ایله سکندی ولد